Skolinspektionen

Beslut

Sundsvalls kommun
skolan@sundsvall.se

2020-04-22

Dnr 2019:2548

Beslut

efter kvalitetsgranskning av betygssättning i engelska i årskurs 6 vid Matfors skola i Sundsvalls kommun

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10 E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se
www.skolinspektionen.se

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter.

Granskningen

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av betygsättning i engelska i grundskolans årskurs 6. Syftet är att granska kvaliteten i betygssättningsprocessen i ämnet engelska i årskurs 6 med fokus på lärarnas arbete. Kvaliteten bedöms utifrån i vilken utsträckning lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper, baserat på ett brett och varierat underlag.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning av elevens kunskaper?

2. I vilken utsträckning gör läraren en allsidig utvärdering av elevens kunskaper vid betygssättning?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Matfors skolan, med Sundsvalls kommun som huvudman ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Matfors skola den 11 februari 2020. Besöket genomfördes av utredare Ulrika Bohlin och Lars Jennfors. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört intervjuer med elever i årskurs 6, lärare som undervisar i engelska och rektorn.

Beslut:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygsättning?

Skolinspektionen bedömer att lärare i hög utsträckning fångar ett brett och varierat underlag för bedömning

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning gör läraren en allsidig utvärdering av elevernas kunskaper vid betygsättning?

Skolinspektionen bedömer att lärare i hög utsträckning gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper vid betygsättning.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Skolinspektionens bedömningar

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygsättning?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning lärarna arbetar för att fånga ett brett och varierat underlag i undervisningen, vilket förhåller sig till ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav såväl som till den undervisning som har bedrivits. Vidare granskas hur läraren systematiserar sina bedömningsunderlag samt i vilken omfattning läraren utvärderar dessa.

Skolinspektionen bedömer att lärare i hög utsträckning fångar ett brett och varierat underlag för bedömning.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens granskning att lärare utgår ifrån grundskolans styrdokument i sin planering av undervisningen i engelska, vilket även gäller planering av undervisningens bedömningstillfällen. Vidare visar granskningen att lärare genomför bedömningstillfällen som prövar elevernas kunskaper vid olika tillfällen samt låter eleverna visa sina kunskaper på olika sätt. Granskningen visar också att lärare samlar och systematiserar dokumentation som underlag för bedömning. Granskningen visar även att lärare utvärderar bedömningsunderlagen löpande för att under terminen se till att alla elever har fått möjligheter att visa sina kunskaper i förhållande till kunskapskraven.

Planering och genomförande utifrån styrdokument

Granskning visar att lärare utgår ifrån grundskolans styrdokument i sin planering av undervisningen i engelska, vilket även gäller planering av undervisningens bedömningstillfällen. Lärare beskriver i intervju att de utgår från de ämnesspecifika förmågor – de långsiktiga mål – som sammanfattas i kursplanens syftesdel och ser till att de finns med i planering och genomförande. Av intervjuer med både lärare och elever framkommer att eleverna ges möjlighet att fortlöpande utveckla alla ämnesspecifika förmågor. Enligt lärare så kombineras de långsiktiga målen med de andra delarna av kursplanen. Avseende kursplanens centrala innehåll uppger lärare att eleverna får möta allt innehåll i undervisningen, och att allt innehåll är återkommande. De beskriver även att det finns en övergripande planering som hela tiden förändras och anpassas utifrån elevernas utveckling. Både lärare och elever beskriver också att de kallar ”läsa, skriva, tala och höra” för ämnets byggstenar. Enligt både lärare och elever presenterar lärare vid lektionsstart de byggstenar lektionen främst ska innehålla. Lärare berättar att byggstenarna finns uppskrivna på tavlan och att de på lektionerna markerar allt eftersom de behandlas i undervisningen. Enligt lärare så kombineras byggstenarna så att alla ingår under en veckas lektioner. Lärarna beskriver även att de tänker bedömning när de planerar undervisningen och pratar om hur eleverna ska ges möjlighet att visa sina förmågor och hur de ska kunna bedömas. Bedömningsuppgifterna görs även i förhållande till alla kunskapskrav i årskurs 6, enligt lärarna. I intervju berättar också lärare att de använder Skolverkets bedömningsportal och att de gemensamt på skolan har bestämt i vilka årskurser de olika bedömningsdelarna, exempelvis diagnosmaterialet, ska genomföras med eleverna. De berättar även att när de planerar och genomför bedömning så får eleverna träningsuppgifter vilka avslutas med exempelvis en skrivuppgift, en muntlig uppgift, en läs- eller hörförståelseuppgift där eleverna får visa sina kunskaper. Läxorna bedöms inte, enligt lärare, men leder alltid fram till en uppgift i vilken eleverna visar sina kunskaper och som kan bedömas. Enligt lärare får eleverna många övningstillfällen, och lärare kontrollerar efterhand så att de vet att alla elever är med i utvecklingen. Eleverna ger i intervju exempel på olika bedömningssituationer då de får visa vad de kan, men uppger även att läraren har sagt att hen när som helst kan se vad de kan. Lärare uppger att de planerar och genomför engelskundervisningen förhållandevis lika i de olika årskurserna. Detta eftersom de ämnesspecifika förmågorna kommer igen i undervisningen på ett ”cirkulärt sätt”. De skillnader som finns mellan årskurserna är att det är något mer fokus på kunskapskraven i årskurs 6 – jämfört med de lägre årskurserna – eftersom betyg ska sättas, samt att de testar elevernas kunskaper lite oftare.

Granskningen visar att lärare genomför bedömningstillfällen vid flera tillfällen som ger ett brett underlag att bedöma elevernas kunskaper samt låter eleverna visa sina kunskaper på olika sätt som ger lärare ett varierat underlag. Samtidigt som lärare och elever i intervju beskriver att lärare fångar ett brett bedömningsunderlag – genom att eleverna vid upprepande tillfällen ges möjlighet visa sina kunskaper avseende alla ämnets kunskapskrav – så framkommer det att underlaget även är varierat. Enligt eleverna har läraren berättat att hen vet att eleverna kan om de

visar vad de klarar av flera gånger. Eleverna säger även att de får visa sina kunskaper på olika sätt, och att undervisningen är balanserad eftersom varje lektion oftast innehåller flera olika delar då de varierar mellan att läsa, skriva, lyssna och prata. Lärare och elever uppger exempelvis att eleverna får visa sina kunskaper vad gäller förstå och tolka talad engelska vid återkommande tillfällen och på olika sätt genom att eleverna i skrift får svara på frågor om vad de hört. Eleverna diskuterar även vad de uppfattat och förstått efter att de tittat på en film eller lyssnat på lärare och klasskamrater. Vid upprepande tillfällen får eleverna även visa sin förståelse genom att svara på frågor om texter. Elever berättar också att de får översätta texter från engelska till svenska och vice versa. När elever har läst en text så kan de även exempelvis få göra sammanfattningar av innehållet i texten både skriftligt och muntligt, samt både i grupp och individuellt. Gällande att formulera sig och kommunicera i skrift uppger lärare och elever att de kontinuerligt skriver olika sorts texter. Lärare ger i intervju även exempel på hur de fångar ett brett och varierat underlag för att göra bedömningar av elevernas muntliga kunskaper, men säger samtidigt att det är svårare att bedöma än skriftlig kommunikation. För att kunna göra bedömningar av muntlig kommunikation berättar lärare att de går runt och lyssnar på eleverna. Däremot kan det då vara svårt att uppfatta allt som ska bedömas, så därför sätter de sig även med några elever i taget, alternativt pratar med eleverna individuellt. Lärare och elever berättar att i samband med att eleverna kommunicerar, muntligt såväl som skriftligt, så arbetar de på olika sätt med att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang och göra bedömningar av detta. Enligt lärare arbetar de exempelvis med olika typer av texter – såsom sångtexter, dikter, chat, brev, faktatexter, böcker – för att eleverna ska få förståelse för att anpassa språket. Dessa texter används sedan för bedömning. Eleverna säger exempelvis att det är skillnad på hur man skriver en faktatext jämfört med hur man skriver till en kompis. Lärare säger även att eleverna väljer och använder olika sorters texter och talat språk från olika medier i egen produktion, men att detta kunskapskrav är något svårare att samla in bedömning kring. Exempelvis sker bedömning av detta kunskapskrav i samband med tematiskt arbete kring engelskspråkiga länder, enligt lärare. Vidare uppger lärare i intervju att det är svårt att fånga ett brett och varierat bedömningsunderlag avseende förmågan språkliga strategier, men i intervju uppger elever att lärare hela tiden säger att de ska försöka att hitta andra sätt att förklara om man inte kan ett ord. Lärare uppger också att förmågan och kunskapskravet om att reflektera och göra egna jämförelser med företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används löpande finns med i undervisningen. Detta eftersom det eleverna skriver, läser, hör och talar om oftast utspelar sig i något land där engelska talas, och att eleverna då gör jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper. Däremot säger lärare att de muntliga jämförelserna är svårare att bedöma än de skriftliga. Lärare berättar också att de nyligen upprättat kontakt med skolor i andra länder som eleverna fortsättningsvis ska kunna kommunicera med, vilket ytterligare kommer ge underlag till att bedöma elevernas förståelse för olika sammanhang och områden där engelska används.

Dokumentation och utvärdering av bedömningsunderlag

Granskningen visar att lärare samlar och systematiserar dokumentation som underlag för bedömning. Det framkommer i intervju med elever, lärare och rektorn att det finns digitala system i vilka dokumentation av bedömningsunderlag sker. Lärarna berättar att de bland annat använder en lärplattform med kunskapsmatriser och skriftliga omdömen. Lärare säger att till de uppgifter som de gör i skolans lärplattform kopplar de kunskapskraven som berörs, och i samband med dessa skriver de även in resultat. Det finns även en annan digital tjänst i vilken elever gör uppgifter och där lärare ger eleverna respons direkt i dokumentet. Allt finns sedan sparat digitalt och finns tillgängligt för både lärare, elever och vårdnadshavare. Lärare och elever berättar att det digitalt finns information om elevernas kunskapsnivå samt kommentarer om vad eleverna kan utveckla. Lärare berättar även att de har dokument antingen på datorn eller i pappersform där de löpande gör anteckningar om vad eleverna presterar och behöver utveckla, vilka de senare använder som underlag vid bedömning.

Granskningen visar även att lärare utvärderar bedömningsunderlagen löpande för att under terminen se till att alla elever har fått möjligheter att visa sina kunskaper i förhållande till kunskapskraven. Lärare säger att de utvärderar bedömningsunderlagen fortlöpande under terminens gång. Om det visar sig att uppgifterna/bedömningsunderlagen inte fungerar att använda som det var tänkt så säger lärare att de inte tar med de underlagen i sin bedömning. Lärare och rektorn uppger att de gemensamt har reflekterat kring och utvärderat undervisningen så att innehåll, arbetssätt och bedömningstillfällen ger samma möjligheter för flickor och pojkar att visa sina kunskaper. Enligt lärare och rektorn har de uppmärksammat att pojkar ofta klarar de muntliga delarna bättre än de skriftliga delarna i undervisningen, och att det är tvärt om för flickor. Lärare uppger att de genomför insatser i undervisningen utifrån vad som framkommit, och att det har gett goda effekter. Enligt lärare lägger de därför bland annat mycket tid på att hitta rätt gruppkonstellationer så att eleverna ska känna sig trygga, vilket bland annat görs för att lyfta de flickor som behöver stöd avseende att prata engelska. Lärare berättar även att de ger ramar till pojkar som behöver stöd i sitt skrivande, exempelvis minimikrav kring hur många fullständiga meningar en uppgift minst ska innehålla.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning gör läraren en allsidig bedömning av elevens kunskaper vid betygssättning?

Inom detta område granskas om läraren allsidigt utvärderar alla tillgängliga bedömningsunderlag vid betygsättningen samt om läraren värderar tillförlitligheten och giltigheten i dessa. Vidare granskas hur lärarna samarbetar och samverkar för att utveckla en samsyn kring bedömning och betygsättning. I detta avseende granskas bland annat tillämpningen av såväl sam- som medbedömning av såväl elevernas nationella prov som andra bedömningsuppgifter eleverna gjort.

Skolinspektionen bedömer att lärare i hög utsträckning gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper vid betygsättning.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens granskning att lärare använder alla tillgängliga bedömningsunderlag inför betygssättning, samt använder Skolverkets bedömningsstöd och olika bedömningsmetoder för att bedöma elevernas kunskaper. Granskningen visar även att respektive lärare värderar bedömningsunderlagets tillförlitlighet och giltighet. Granskningen visar också att lärare använder sig av strategier för att bedömningen av elevers kunskaper ska vara allsidig och för att alla elevers kunskaper ska bedömas och betygsättas på samma grunder. Vidare visar granskningen att lärarna samarbetar genom att ha gemensamma diskussioner kring tolkning av styrdokument, samt kring planering och konstruktion av bedömningsuppgifter. Granskningen visar också att lärarna sambedömer det nationella provet, samt samarbetar kring tolkning av enstaka elevprestationer och gemensamt tolkar det samlade underlaget inför betygsättning av enskild elev.

Bedömningsunderlag, bedömningsstöd och bedömningsmetoder

Granskningen visar att lärare använder alla tillgängliga bedömningsunderlag inför betygssättning, samt använder Skolverkets bedömningsstöd och olika bedömningsmetoder[1] för att bedöma elevernas kunskaper. Lärare uppger att de vid betygsättningen använder alla bedömningsunderlag som de har och som kan kopplas till kunskapskraven. Lärare berättar att de vid höstterminens betygsättning bland annat använde den muntliga delen av det nationella provet, men berättar att det även fanns gott om underlag för att också bedöma de andra förmågorna. Däremot fanns, enligt lärare, vissa delar av kunskapskraven inte med i höstterminens betygsättning och att de därför kommer att finnas med som bedömningsunderlag inför vårterminens betygsättning. Enligt lärare finns underlagen sparade på skolans digitala plattformar och i de egna anteckningarna. Digitalt finns bland annat resultat från Skolverkets diagnosmaterial och annat diagnosmaterial som eleverna genomfört, som omfattar lyssna, läsa, tala samt skriva. På så sätt kan lärare som tar över en klass få tillgång till bedömningsunderlag, enligt lärare. Lärare uppger även att det görs muntliga överlämningar när lärare tar över en klass. Lärare

[1] Formativa och summativa bedömningsmetoder

berättar att de även använder de bedömningsunderlag de samlar in vid andra tillfällen utöver lektioner i engelska. Lärare ger exempel på att elever har visat sina kunskaper i engelska i samband med ämnesövergripande arbetsområden, exempelvis på musiklektioner. Av intervju med lärare framkommer att de använder både formativa och summativa bedömningsmetoder för att få underlag till bedömning. Enligt lärare används både de formativa respektive de summativa bedömningarna för att komma fram till vad eleverna kan, exempelvis formativa kommentarer som getts för att ge eleverna respons på hur de kan utvecklas. Lärare uppger att de däremot använder de summativa bedömningarna som avstämningspunkter. Dessa avstämningspunkter behöver, enligt lärare, ge en tydlig bild till läraren om var eleverna befinner sig kunskapsmässigt. I samband med att lärare bland annat beskriver vilka bedömningsunderlag de använder framkommer att lärarna som stöd vid bedömning exempelvis gemensamt använder sig av kartläggningsmaterialet från Skolverket och Skolverkets allmänna råd. Lärare uppger även att de använder kursplanen som bedömningsstöd, genom att tillsammans jämföra uppgifter och bedömningar med det som står i kursplanen.

Tillförlitlighet och giltighet

Granskningen visar även att lärare värderar bedömningsunderlagets tillförlitlighet och giltighet. Lärare uppger att de skapar en rättvisande och tillförlitlig bild av elevernas kunskaper genom sambedömningen på skolan och samarbete med grannskolorna. Enligt lärare får de på detta sätt en gemensam syn på bedömning både gällande kunskapsnivå och vad som bedöms. De uppger även att de känner trygghet och får något att förhålla sig till vid bedömning av bedömningsmaterial som de inte har sambedömt. För att se till att bedömningsunderlaget är tillförlitligt säger lärare att de även samlar på sig flera olika bedömningsunderlag för varje kunskapskrav som ingått i undervisningen. Lärare berättar också att om bedömningsunderlagen som samlats in i närheten av betygsättningen är bedömda högt så används ofta den nivån i betygsättningen, i och med att de räknar med att det sker en utveckling i elevernas kunskaper. Om det däremot är ett motsatt förhållande så sätter sig läraren med eleven för att säkerställa hur det förhåller sig med elevens kunskaper. Enligt lärare så pratar läraren med eleverna och förklarar vad som behövs om något saknas och ger dem fler chanser att visa sina kunskaper. För enligt lärare så tar de hänsyn till sådant som kan ha påverkat elevens prestation på så sätt att det är elevernas bästa prestationer som de mäter, och att eleverna måste ha visat den kunskapsnivån flera gånger. Lärare säger även att de kan titta på bedömningsunderlag från längre tillbaka i tiden om elevers kunskaper är svåra att bedöma. För att säkerställa tillförlitligheten uppger lärare också att de inte tar med bedömningen av hemuppgifter vid betygsättningen, och underlag från grupparbeten tas bara med om de med säkerhet vet vilken elev som har gjort vad. För att värdera giltigheten i bedömningsunderlaget uppger lärare och rektorn att lärare alltid förhåller sig till kunskapskraven för att veta att elevernas kunskaper bedöms utifrån dessa och ingenting annat. Lärare säger även att de gemensamt utvärderat hur de arbetade föregående år, och att de i dessa diskussioner tagit hjälp av varandra för att få fram vilket material som är bra att använda för att mäta de kunskaper som ska mätas. Lärare uppger att resultaten på de nationella proven spelar stor roll vid betygsättningen.

Allsidighet och likvärdighet

Granskningen visar att lärare använder sig av strategier för att bedömningen av elevers kunskaper ska vara allsidig och för att alla elevers kunskaper ska bedömas och betygsättas på samma grunder. Lärare uppger i intervju att de gemensamt i arbetslaget har diskuterat vad allsidig bedömning är. Enligt lärare så tar de del av alla bedömningsunderlag som de har tillgång till för att få en allsidig bedömning. De ser också till att alla elever har fått chans att visa vad de kan på olika sätt och vid olika tillfällen avseende alla förmågor. Lärare säger att alla kunskapskrav finns med, och är lika viktiga, i bedömningen inför betygen på vårterminen i årskurs 6. På fråga från Skolinspektionen hur lärare gör för att säkerställa att alla elevers kunskaper bedöms och betygsätts på samma grunder svarar lärare att de bland annat sambedömer nationella prov. De svarar även att de har gemensamma diskussioner om bedömning exempelvis kring hur de ska göra för att få fram det de vill bedöma i bedömningsuppgifterna. Vidare säger lärare att de jämför Skolverkets bedömningsuppgifter med bedömning i egna uppgifter. Avseende att reflektera kring yttre faktorer som kan påverka betygsättningen – såsom exempelvis vårdnadshavare, elever och skolledning – berättar lärare att skolledningen ger lärarna möjlighet att diskutera likvärdig bedömning vid många tillfällen. Vid dessa tillfällen, som exempelvis i samband med Skolverkets bedömnings- och betygsättningskurs som de nu genomför, har även diskussioner förts om hur yttre faktorer kan påverka betygsättningen. Lärare säger att de står för de betyg som eleverna får, och om de har vårdnadshavare som har synpunkter så får de stöd av varandra och rektorn. Lärare uppger även att de reflekterar tillsammans så att inte betygsättningen påverkas av om eleven är flicka eller pojke. Enligt lärare görs detta bland annat i samband med att de gör resultatanalys. Skillnaden mellan flickor och pojkar gällande muntlighet och skrivande, som tidigare nämnts, är enligt lärare ett exempel på vad som framkommit genom resultatanalys.

Lärares samarbete kring bedömning och betygssättning

Granskningen visar att lärarna samarbetar genom att ha gemensamma diskussioner kring tolkning av styrdokument, samt kring planering och konstruktion av bedömningsuppgifter. I intervju med lärare ger de ofta exempel på hur de samarbetar gällande bedömning och betygsättning. De uppger att de exempelvis samarbetar kring tolkningar av styrdokument i samband med arbetslags- och ämnesträffar, resultatanalys och sambedömning. De uppger även att de fortlöpande träffas och gemensamt pratar sig samman om planering, för att få ett gemensamt förhållningssätt kring vad som ska ingå i undervisningen och vad som ska bedömas. I dessa diskussioner tar de exempelvis upp vilka bedömningsuppgifter och material som är bra att använda när eleverna ska visa sina kunskaper i förhållande till de olika kunskapskraven. Diskussionerna kan även handla om vad ett läxförhör eller en hemuppgift ger bedömningsmässigt, enligt lärare. Lärare berättar också att de i dessa diskussioner väljer ut vilka diagnoser och annat material som alla elever ska göra. En av utgångspunkterna i samband med diskussioner kring planering av undervisning, inkluderat bedömning, är enligt lärare hur de ska motivera eleverna att utvecklas i ämnet engelska. Utifrån de gemensamma diskussionerna detaljplanerar lärarna individuellt.

Granskningen visar också att lärarna sambedömer det nationella provet, samarbetar kring tolkning av enskilda elevprestationer och gemensamt tolkar det samlade underlaget inför betygsättning av enskild elev. I intervju berättar lärare att avseende de skriftliga delarna av det nationella provet så sitter lärare tillsammans och rättar proven, och vid rättningen finns det även kollegor från andra skolor med. Elevernas prov från de olika skolorna blandas och så rättar man dem tillsammans. Elevernas prov är inte avidentifierade, vilket lärare hoppas på ska ske framöver. Höstterminens muntliga prov spelades in, och i vissa fall lät lärare även en kollega göra en bedömning av elevs prov för att jämföra med sin egen bedömning. Lärare säger även i intervju att de har diskussioner med kollegor kring tolkning av enskilda elevprestationer, utöver nationella provet, främst i de fall när lärare är osäkra på bedömning såsom när en elev ligger på gränsen mellan olika bedömningsnivåer. Lärare uppger att inför betygsättningen så sambedömer de det samlade bedömningsunderlaget. Enligt lärare så stäms elevernas bedömning och betyg av på en lista och några elever diskuteras mer ingående. Lärare uppger även att de har tid för att gemensamt reflektera över relationen mellan terminsbetyg och betyg på det nationella provet.

På Skolinspektionens vägnar

X Ulrika Rosengren

Beslutsfattare
Signerat av: Ulrika Rosengren

X Ulrika Bohlin

Föredragande
Signerat av: Ulrika Bohlin

I handläggningen av ärendet har även utredare Ingrid Jacobsson, Klas Tambour och Lars Jennfors deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/betygssattning-i-arskurs-6-engelska/

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Matfors skola är en grundskola med årskurserna 1–9 med cirka 530 elever och cirka 44 lärare. Skolan ligger centralt i Matfors i Sundsvalls kommun. Enligt rektorns uppgifter går, vid Skolinspektionens besök, cirka 42 elever i årskurs 6. Skolenheten leds av en rektor samt två biträdande rektorer. På skolan undervisar tre behöriga lärare i engelska i årskurs 6.

Bilaga 2: Författningsstöd

Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

3 kap. 14 §
Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

10 kap. 14 §
Allmänna bestämmelser om betyg och betygssättning finns i 3 kap. 13-21 §§.

10 kap. 15 §

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen.

Om undervisningen i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen i huvudsak varit ämnesövergripande fram till och med slutet av årskurs 6, får rektorn dock besluta att ett sammanfattande betyg ska sättas för dessa respektive ämnen i årskurs 6.

10 kap. 17 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

10 kap. 18 §

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet. Detsamma gäller när det ska sättas ett sammanfattande betyg för de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena.

10 kap. 19 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper
1. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6, och

2. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9.

Skolförordningen (2011:185)

9 kap. 1 §

För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen.

Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

9 kap. 2 §

Kunskapskrav ska finnas för

- läsförståelse i årskurs 1,
- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,
- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 1 och 3 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 6 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när betyg sätts sista gången före slutet av årskurs 6. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas

Läroplan för grundskola, förskoleklass och fritidshem 2011, Lgr 11 (SKOLFS 2010:37)

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Läraren ska

- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen, och

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg, Riktlinjer

Läraren ska

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen
Kursplan i engelska; syfte och centralt innehåll i årskurs 4-6 samt kunskapskrav i slutet av årskurs 6.

Skolverkets allmänna råd med kommentar, Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247)
s. 15-24, s. 32-38 samt s. 42 – 44